

24

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 27 grudnia 2007 r.

**w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne,
oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej
tych przyrządów pomiarowych²⁾**

Na podstawie art. 9a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. — Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych podlegających sprawdzeniu podczas legalizacji ponownej taksometrów elektronicznych, zwanych dalej „taksometrami”, wprowadzonych do obrotu lub użytkowania w wyniku dokonania oceny zgodności;
- 2) szczegółowy zakres sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej taksometrów.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do taksometrów wprowadzonych do obrotu lub użytkowania:

- 1) na podstawie decyzji zatwierdzenia typu wydanych do dnia 7 stycznia 2007 r.;
- 2) w wyniku dokonania oceny zgodności.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) stała taksometru k — wielkość, wyrażoną w impulsach na kilometr drogi (imp/km), określającą rodzaj i liczbę sygnałów, które powinien przyjąć taksometr, aby poprawnie wskazać długość przebytej drogi równą 1 km;

2) współczynnik charakterystyczny w — wielkość, wyrażoną w obrotach na kilometr drogi (obr/km) lub w impulsach na kilometr drogi (imp/km), określającą rodzaj i liczbę sygnałów elementu taksówki przeznaczonego do napędu taksometru (obrotów lub impulsów) przypadających na 1 km drogi przebytej przez taksówkę;

3) stała taryf c — wielkość określającą stosunek długości pierwszego odcinka drogi do następnego odcinka drogi i pierwszego okresu czasu do następnego okresu czasu.

Rozdział 2

Wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych taksometrów objętych oceną zgodności

§ 3. Na taksometrze powinny być umieszczone w sposób trwały i czytelny następujące oznaczenia:

- 1) nazwa lub znak producenta;
- 2) oznakowanie zgodności w rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.⁴⁾), dodatkowe oznakowanie metrologiczne i numer jednostki notyfikowanej;
- 3) jednostka miary lub jej oznaczenie;
- 4) numer certyfikatu badania typu WE albo certyfikatu badania projektu WE;
- 5) oznaczenie dokładności.

§ 4. 1. Wszystkie informacje wyświetlane przez taksometr dla pasażera powinny być właściwie identyfikowane.

2. Odczyt informacji, o których mowa w ust. 1, jak również ich identyfikacja, powinny być łatwe, zarówno w warunkach jazdy w dzień, jak i w nocy.

§ 5. Oprogramowanie istotne dla charakterystyk metrologicznych taksometru powinno być identyfikowalne.

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 11 września 2007 r., pod numerem 2007/0498/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. UE L 204 z 21.07.1998, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1494, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1238.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1832 i 1834 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124 i Nr 192, poz. 1381.

§ 6. Taksometr powinien realizować różne funkcje z zakresu swoich możliwych działań, które są rozróżniane za pomocą następujących położeń pracy:

- 1) WOLNY — przy którym wyłączone jest obliczanie opłaty;
- 2) TARYFA — przy którym następuje obliczanie opłaty na podstawie ewentualnej opłaty początkowej oraz taryfy za długość przebytej drogi lub czas trwania kursu;
- 3) KASA — przy którym jest wskazywana opłata należna za kurs i jest wyłączone co najmniej obliczanie opłaty na podstawie czasu trwania kursu.

§ 7. W położeniu pracy TARYFA taksometr powinien obliczać i wyświetlać opłatę wzrastającą skokowo o wartość nie mniejszą niż 0,01 złotych, a w położeniu pracy KASA wyświetlać ostateczną wartość opłaty.

§ 8. 1. Taksometr powinien zapewniać dwa zwykłe tryby obliczania:

- 1) S — pojedyncze zastosowanie taryfy, w którym obliczanie opłaty następuje na podstawie taryfy za czas poniżej prędkości granicznej oraz na podstawie taryfy za drogę powyżej prędkości granicznej;
- 2) D — podwójne zastosowanie taryfy, w którym obliczanie opłaty następuje na podstawie jednoczesnego stosowania taryfy za czas i taryfy za drogę w ciągu całego kursu.

2. Wybranie jednego z trybów, o których mowa w ust. 1, powinno być możliwe poprzez odpowiednie ustawienie podlegające zabezpieczeniu.

§ 9. Jeżeli taksometr ma możliwość ręcznego wprowadzenia przez kierowcę dopłaty za dodatkową usługę, powinna być ona wyłączona z wyświetlanej opłaty. W takim przypadku taksometr może chwilowo wyświetlać opłatę łącznie z wartością dopłaty.

§ 10. 1. Taksometr powinien zapewniać przekazywanie przez właściwie zabezpieczony interfejs lub interfejsy:

- 1) informacji o położeniu pracy — WOLNY, TARYFA lub KASA;
- 2) danych liczników sumujących całkowitą długość drogi przebytej przez taksówkę, całkowitą długość drogi przebytej podczas wynajęcia taksówki, liczbę wszystkich wynajęć, sumy opłat za kursy oraz sumy wszystkich dopłat;
- 3) informacji ogólnych o: stałej nadajnika sygnału długości drogi, dacie zabezpieczenia, symbolu identyfikującym taksówkę, czasie rzeczywistym, danych identyfikujących taryfę;
- 4) informacji o opłacie za kurs: opłacie całkowitej, opłacie, obliczeniu opłaty, dopłacie, dacie, czasie początkowym i końcowym kursu, długości przebytej drogi;
- 5) informacji o parametrach taryfy (lub taryf).

2. Jeżeli do interfejsu lub interfejsów taksometru są podłączone inne urządzenia niezakłócające jego działania, powinna istnieć możliwość, aby za pomocą zabezpieczonego ustawienia praca taksometru była automatycznie blokowana w przypadku, gdy nie ma takiego urządzenia lub gdy działa ono nieprawidłowo.

3. Jeżeli ma to zastosowanie, powinna istnieć możliwość dopasowania taksometru do stałej nadajnika sygnału długości drogi, do którego ma być on podłączony, i zabezpieczenia tego dopasowania.

§ 11. Jeżeli wybór funkcji użytkowej ze wstępnie zaprogramowanego zestawu funkcji lub swobodne ustawianie danych mogą mieć wpływ na wartość opłaty lub na środki, które mają za zadanie zapobiegać nadużyciom, to powinna istnieć możliwość zabezpieczenia ustawień taksometru oraz wprowadzonych danych.

§ 12. Jeżeli właściwości taksówki są istotne dla poprawnego działania taksometru, powinien on być wyposażony w środki umożliwiające zabezpieczenie prawidłowości podłączenia taksometru do taksówki.

§ 13. Błędy graniczne dopuszczalne przy legalizacji ponownej taksometru niezainstalowanego w taksówce, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 2, wynoszą dla:

- 1) przedziału czasu: $\pm 0,1$ %, lecz nie mniej niż 0,2 s;
- 2) długości przebytej drogi: $\pm 0,2$ %, lecz nie mniej niż 4 m;
- 3) obliczenia opłaty: $\pm 0,1$ %, lecz nie mniej niż wartość minimalna, z uwzględnieniem zaokrąglenia, odpowiadająca najmniej znaczącej cyfrze wskazania opłaty.

§ 14. Błędy graniczne dopuszczalne przy legalizacji ponownej taksometru zainstalowanego w taksówce, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 2, wynoszą dla:

- 1) przedziału czasu: $\pm 0,2$ %;
- 2) długości przebytej drogi: ± 2 %;
- 3) różnicy pomiędzy wartością stałej taksometru k a wartością współczynnika charakterystycznego taksówki w : nie więcej niż 0,2 %.

Rozdział 3

Szczegółowy zakres sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej taksometrów objętych zatwierdzeniem typu

§ 15. Podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej taksometru należy dokonać:

- 1) oględzin zewnętrznych;
- 2) sprawdzenia działania taksometru;
- 3) wyznaczenia błędów wskazań taksometru.

§ 16. Podczas oględzin zewnętrznych taksometru należy sprawdzić:

- 1) zgodność z zatwierdzonym typem w zakresie prawidłowego wykonania konstrukcji i zastosowania odpowiednich materiałów — podczas legalizacji pierwotnej;
- 2) czy w widocznym miejscu na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej ścianki taksometru zamieszczone są w sposób trwały wymagane oznaczenia;
- 3) czy na przedniej ściance taksometru znajdują się następujące oznaczenia, umowne symbole lub znaki:
 - a) opłata złotych (zł),
 - b) taryfa — przy okienku taryf,
 - c) km ogólne, km płatne, kursy, jednostki taryfowe — przy okienku liczników lub przy okienkach odpowiednich liczników, jeżeli występują one oddzielnie,
 - d) dopłata złotych (zł) — przy okienku dopłat;
- 4) czy wysokość liter napisów OPŁATA, DOPŁATA, TARYFA, WOLNY, KASA i cyfr nie jest mniejsza niż 4 mm, a wysokość pozostałych napisów i oznaczeń nie jest mniejsza niż 2,5 mm;
- 5) czy litery i cyfry oznaczeń, o których mowa w pkt 4, wykonane są w sposób trwały i czytelny;
- 6) czy taksometr posiada możliwość nałożenia cech zabezpieczających dostęp do:
 - a) wnętrza taksometru,
 - b) urządzeń przeznaczonych do regulacji lub dopasowania taksometru do taksówki,
 - c) urządzenia programującego;
- 7) czy obudowa taksometru chroni jego zespoły przed pyłem i wilgocią.

§ 17. Podczas sprawdzenia działania taksometru zgłoszonego do legalizacji pierwotnej należy sprawdzić, czy:

- 1) taksometr wyświetla lub drukuje informacje o układzie taryf tylko w położeniu zespołu przełącznika WOLNY;
- 2) informacja o układzie taryf zawiera wartości:
 - a) opłaty początkowej,
 - b) opłaty za jeden kilometr drogi przebytej we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - c) opłaty za jedną godzinę postoju we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - d) jednostki taryfowej,
 - e) stałej taryf c ,
 - f) jednostki dopłaty w przypadku stosowania zespołu dopłat;

- 3) po włączeniu taksometru zespół opłat wskazuje opłatę początkową;
- 4) licznik kursów oraz licznik jednostek taryfowych zwiększają swoje wskazania skokowo o jednostkę;
- 5) licznik kursów jest napędzany od zespołu przełącznika, a na pełny cykl pracy tego zespołu przypada przyrost wskazania licznika o jednostkę;
- 6) wskazania liczników kilometrów ogólnych i płatnych oraz liczników kursów i jednostek taryfowych są wyświetlane w zespole opłat lub w zespole dopłat w położeniu zespołu przełącznika WOLNY i czy jest jednoznacznie określone, któremu z liczników odpowiada wyświetlona wartość;
- 7) przy wyświetlaniu wskazań, o których mowa w pkt 6, określone są jednostki wyświetlanych wartości liczbowych i wyjaśnione symbole lub znaki zastosowane w poszczególnych licznikach;
- 8) taksometr jest uruchamiany przez zespół przełącznika po wprowadzeniu tego zespołu w jedno z następujących położzeń, odpowiadających stanom pracy:
 - a) WOLNY, gdy taksówka nie jest wynajęta,
 - b) TARYFA, gdy taksówka jest wynajęta,
 - c) KASA, gdy następuje rozliczenie kursu między kierowcą a pasażerem;
- 9) w położeniu zespołu przełącznika WOLNY:
 - a) jest widoczny w okienku taryf napis WOLNY lub umowny symbol tego położenia,
 - b) jest możliwość skasowania lub nastawienia na zero wskazania opłaty i dopłaty,
 - c) działa tylko licznik kilometrów ogólnych,
 - d) wyłączony jest zespół czasu i zespół drogi;
- 10) w położeniu zespołu przełącznika WOLNY jest zapewnione:
 - a) sprawdzanie poprawności działania wszystkich elementów wskazujących,
 - b) wyświetlenie oraz dodatkowe drukowanie wartości liczbowych wskazywanych przez liczniki kilometrów ogólnych i płatnych oraz liczników kursów i jednostek taryfowych,
 - c) wyświetlenie wartości stałej taksometru k ,
 - d) wyświetlenie danych dotyczących taryf,
 - e) wyświetlenie wartości wielkości mierzonych za pomocą elektronicznego urządzenia zabezpieczającego;
- 11) położenia zespołu przełącznika TARYFA są oznaczone numerami widocznymi w okienku taryf, przy czym numer o większej wartości odpowiada taryfie wyższej;
- 12) przy wszystkich położeniach TARYFA działają zespoły i urządzenia taksometru, z wyjątkiem licznika kursów;

- 13) istnieje możliwość blokowania taryf zapasowych, jeżeli liczba połączeń zespołu przełącznika odpowiadających taryfom jest większa od liczby zastosowanych taryf;
 - 14) blokada, o której mowa w pkt 13, jest zabezpieczona w sposób uniemożliwiający jej odblokowanie przez użytkownika;
 - 15) w położeniu zespołu przełącznika KASA:
 - a) w okienku taryf wyświetla się napis KASA lub umowny symbol tego położenia oraz numer taryfy, według której działa taksometr,
 - b) działają zespoły i urządzenia taksometru, z wyjątkiem zespołu czasu i licznika kursów;
 - 16) jest możliwe przestawianie zespołu przełącznika:
 - a) z położenia WOLNY bezpośrednio do położenia odpowiadającego pierwszej taryfie,
 - b) z dowolnego położenia odpowiadającego określonej taryfie do położenia odpowiadającego następnej lub poprzedniej taryfie,
 - c) z każdego położenia odpowiadającego taryfie do położenia KASA,
 - d) z położenia KASA tylko do położenia WOLNY,
 - e) z położenia WOLNY do położenia TARYFA oraz z położenia TARYFA do położenia KASA, przy prędkości taksówki nie większej niż 5 km/h;
 - 17) taksometr jest wyposażony w zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat;
 - 18) konstrukcja zespołu dopłat wraz z licznikiem dopłat umożliwia jego uruchomienie jedynie z chwilą wynajęcia taksówki;
 - 19) uruchomienie przycisku zespołu dopłat powoduje dodanie kolejnej jednostki dopłaty w położeniu zespołu przełącznika TARYFA, a każde następne uruchomienie przycisku zwiększa wskazanie licznika dopłat o jednostkę dopłaty;
 - 20) w położeniu KASA wartość dopłaty jest dodawana do wartości opłaty za pomocą przycisku i czy wartość dopłaty jest ponownie oddzielana od wartości opłaty za kurs po upływie 5 s;
 - 21) zewnętrznymi urządzeniami informacyjnymi taksometru są nieruchome tabliczki świetlne;
 - 22) sterowanie urządzeniami informacyjnymi odbywa się za pomocą zespołu przełącznika;
 - 23) przy położeniu TARYFA na nieruchomej tabliczce świetlnej wyświetlany jest kod sygnalizacji działania taksometru odpowiadający wyświetlanym przez taksometr taryfom;
 - 24) jednostek taryfowych oraz dane o układzie taryf mogą być drukowane za pomocą zespołu drukującego i czy są one zgodne z danymi wskazywanymi przez taksometr;
 - 25) wydruki są czytelne i jednoznaczne.
- § 18. Podczas sprawdzenia działania taksometru zgłoszonego do legalizacji ponownej, naprawionego lub z uszkodzoną cechą zabezpieczającą, sprawdza się, czy:
- 1) taksometr jest napędzany wałkiem giętkim lub impulsami przekazywanymi przez przetwornik prądowym elektrycznym bezpośrednio od kół napędowych taksówki lub za pośrednictwem przekładni i reduktora;
 - 2) wałek giętki ma średnicę co najmniej 3,3 mm i jest osłonięty pancierzem;
 - 3) przewód elektryczny jest ekranowany i osłonięty na zewnątrz powłoką izolującą;
 - 4) taksometr wyświetla lub drukuje informacje o układzie taryf tylko w położeniu zespołu przełącznika WOLNY;
 - 5) informacja o układzie taryf zawiera wartości:
 - a) opłaty początkowej,
 - b) opłaty za jeden kilometr drogi przebytej we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - c) opłaty za jedną godzinę postoju we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - d) jednostki taryfowej,
 - e) stałej taryf *c*,
 - f) jednostki dopłaty w przypadku stosowania zespołu dopłat;
 - 6) po włączeniu taksometru zespół opłat wskazuje opłatę początkową;
 - 7) licznik kursów oraz licznik jednostek taryfowych zwiększają swoje wskazania skokowo o jednostkę;
 - 8) licznik kursów jest napędzany od zespołu przełącznika, a na pełny cykl pracy tego zespołu przypada przyrost wskazania licznika o jednostkę;
 - 9) wskazania liczników kilometrów ogólnych i płatnych oraz liczników kursów i jednostek taryfowych są wyświetlane w zespole opłat lub w zespole dopłat w położeniu zespołu przełącznika WOLNY i czy jest jednoznacznie określone, któremu z liczników odpowiada wyświetlona wartość;
 - 10) przy wyświetlaniu wskazań, o których mowa w pkt 9, określone są jednostki wyświetlanych wartości liczbowych i wyjaśnione symbole lub znaki zastosowane w poszczególnych licznikach;
 - 11) taksometr jest uruchamiany przez zespół przełącznika po wprowadzeniu tego zespołu w jedno z następujących połączeń, odpowiadających stanom pracy:
 - a) WOLNY, gdy taksówka nie jest wynajęta,
 - b) TARYFA, gdy taksówka jest wynajęta,
 - c) KASA, gdy następuje rozliczenie kursu między kierowcą a pasażerem;

- 12) w położeniu zespołu przełącznika WOLNY:
 - a) w okienku taryf jest widoczny napis WOLNY lub umowny symbol tego położenia,
 - b) istnieje możliwość skasowania lub nastawienia na zero wskazania opłaty i dopłaty,
 - c) działa tylko licznik kilometrów ogólnych,
 - d) wyłączony jest zespół czasu i zespół drogi;
 - 13) w położeniu zespołu przełącznika WOLNY jest zapewnione:
 - a) sprawdzanie poprawności działania wszystkich elementów wskazujących,
 - b) wyświetlenie oraz dodatkowe drukowanie wartości liczbowych wskazywanych przez liczniki kilometrów ogólnych i płatnych oraz liczniki kursów i jednostek taryfowych,
 - c) wyświetlenie wartości stałej taksometru k ,
 - d) wyświetlenie danych dotyczących taryf,
 - e) wyświetlenie wartości wielkości mierzonych za pomocą elektronicznego urządzenia zabezpieczającego;
 - 14) w taksometrze są co najmniej dwa położenia zespołu przełącznika TARYFA odpowiadające kolejnym coraz wyższym taryfom;
 - 15) położenia zespołu przełącznika TARYFA są oznaczone numerami widocznymi w okienku taryf, przy czym numer o większej wartości odpowiada taryfie wyższej;
 - 16) przy wszystkich położeniach TARYFA działają zespoły i urządzenia taksometru, z wyjątkiem licznika kursów;
 - 17) istnieje możliwość blokowania taryf zapasowych, jeżeli liczba położzeń zespołu przełącznika odpowiadających taryfom jest większa od liczby zastosowanych taryf;
 - 18) blokada, o której mowa w pkt 17, jest zabezpieczona w sposób uniemożliwiający jej odblokowanie przez użytkownika;
 - 19) w położeniu zespołu przełącznika KASA:
 - a) wyświetla się w okienku taryf napis KASA lub umowny symbol tego położenia oraz numer taryfy, według której taksometr działa,
 - b) działają zespoły i urządzenia taksometru, z wyjątkiem zespołu czasu i licznika kursów;
 - 20) jest możliwe przestawianie zespołu przełącznika:
 - a) z położenia WOLNY bezpośrednio do położenia odpowiadającego pierwszej taryfie,
 - b) z dowolnego położenia odpowiadającego określonej taryfie do położenia odpowiadającego następnej lub poprzedniej taryfie,
 - c) z każdego położenia odpowiadającego taryfie do położenia KASA,
 - d) z położenia KASA tylko do położenia WOLNY;
 - 21) taksometr jest wyposażony w zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat;
 - 22) konstrukcja zespołu dopłat wraz z licznikiem dopłat umożliwia jego uruchomienie jedynie z chwilą wynajęcia taksówki;
 - 23) uruchomienie przycisku zespołu dopłat powoduje dodanie kolejnej jednostki dopłaty w położeniu zespołu przełącznika TARYFA, a każde następne uruchomienie przycisku zwiększa wskazanie licznika dopłat o jednostkę dopłaty;
 - 24) sterowanie urządzeniami informacyjnymi odbywa się za pomocą zespołu przełącznika;
 - 25) przy położeniu TARYFA na nieruchomej tabliczce świetlnej wyświetlany jest kod sygnalizacji działania taksometru odpowiadający wyświetlanym przez taksometr taryfom;
 - 26) wskazania liczników kilometrów ogólnych i płatnych oraz liczników kursów jednostek taryfowych oraz dane o układzie taryf są zgodne z danymi wskazywanymi przez taksometr i mogą być drukowane za pomocą zespołu drukującego;
 - 27) wydruki są czytelne i jednoznaczne.
- § 19. Podczas sprawdzenia działania taksometru zgłoszonego do legalizacji ponownej, nienaprawianego i z nieuszkodzonymi cechami zabezpieczającymi, sprawdza się, czy:
- 1) taksometr jest napędzany wałkiem giętkim lub impulsami przekazywanymi przez przetwornik prądowym elektrycznym bezpośrednio od kół napędowych taksówki lub za pośrednictwem przekładni i reduktora;
 - 2) wałek giętki ma średnicę co najmniej 3,3 mm i jest osłonięty pancierzem;
 - 3) przewód elektryczny jest ekranowany i osłonięty na zewnątrz powłoką izolującą;
 - 4) taksometr wyświetla lub drukuje informacje o układzie taryf tylko w położeniu zespołu przełącznika WOLNY;
 - 5) informacja o układzie taryf zawiera wartości:
 - a) opłaty początkowej,
 - b) opłaty za jeden kilometr drogi przebytej we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - c) opłaty za jedną godzinę postoju we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przełącznika,
 - d) jednostki taryfowej,
 - e) stałej taryf c ,
 - f) jednostki dopłaty w przypadku stosowania zespołu dopłat;
 - 6) taksometr jest uruchamiany przez zespół przełącznika po wprowadzeniu tego zespołu w jedno z następujących położzeń, odpowiadających stanom pracy:
 - a) WOLNY, gdy taksówka nie jest wynajęta,
 - b) TARYFA, gdy taksówka jest wynajęta,
 - c) KASA, gdy następuje rozliczenie kursu między kierowcą a pasażerem;

- 7) w taksometrze są co najmniej dwa położenia zespołu przełącznika TARYFA odpowiadające kolejnym coraz wyższym taryfom;
- 8) taksometr jest wyposażony w zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat;
- 9) konstrukcja zespołu dopłat wraz z licznikiem dopłat umożliwia jego uruchomienie jedynie z chwilą wynajęcia taksówki;
- 10) uruchomienie przycisku zespołu dopłat powoduje dodanie kolejnej jednostki dopłaty w położeniu zespołu przełącznika TARYFA, a każde następne uruchomienie przycisku zwiększa wskazanie licznika dopłat o jednostkę dopłaty;
- 11) zewnętrznymi urządzeniami informacyjnymi taksometru są nieruchome tabliczki świetlne;
- 12) sterowanie urządzeniami informacyjnymi odbywa się za pomocą zespołu przełącznika;
- 13) przy położeniu TARYFA na nieruchomej tabliczce świetlnej wyświetlany jest kod sygnalizacji działania taksometru odpowiadający wyświetlanym przez taksometr taryfom.

§ 20. Podczas legalizacji pierwotnej oraz legalizacji ponownej taksometru naprawianego lub z uszkodzoną cechą zabezpieczającą, współpracującego z kasą rejestrującą, sprawdza się dodatkowo, czy:

- 1) na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej ścianki taksometru, w widocznym miejscu, zamieszczony jest, w sposób trwały i czytelny, napis „fiskalny”;
- 2) zespół opłat lub zespół dopłat taksometru umożliwia wyświetlanie informacji o stosowaniu upustu podczas realizacji kursu poprzez wyświetlenie wyrazu „rabat”;
- 3) wyświetlanie należności uwzględniającej zastosowanie upustu następuje najpóźniej w położeniu KASA;
- 4) przestawienie zespołu przełącznika z położenia KASA do położenia WOLNY możliwe jest dopiero po wydrukowaniu przez kasę rejestrującą paragonu.

§ 21. Podczas legalizacji pierwotnej taksometru błędy wskazań wyznacza się dla:

- 1) zespołu drogi — dla pierwszego i następnych odcinków drogi;
- 2) zespołu czasu — dla pierwszego i następnych okresów czasu;
- 3) liczników kilometrów ogólnych i kilometrów płatnych;
- 4) licznika kursów, licznika jednostek taryfowych i licznika dopłat.

§ 22. Podczas legalizacji ponownej taksometru naprawianego lub z uszkodzoną cechą zabezpieczającą błędy wskazań wyznacza się dla:

- 1) zespołu drogi — dla pierwszego i następnych odcinków drogi;
- 2) zespołu czasu — dla pierwszego i następnych okresów czasu;

- 3) liczników kilometrów ogólnych i kilometrów płatnych;
- 4) licznika kursów, licznika jednostek taryfowych i licznika dopłat;
- 5) pierwszego i następnych odcinków drogi taksometru zainstalowanego w taksówce.

§ 23. Podczas legalizacji ponownej taksometru nie naprawianego i z nieuszkodzoną cechą zabezpieczającą błędy wskazań wyznacza się dla:

- 1) zespołu czasu — dla pierwszego i następnych okresów czasu;
- 2) pierwszego i następnych odcinków drogi taksometru zainstalowanego w taksówce.

§ 24. Dopuszcza się wyznaczanie błędów wskazań zespołu czasu bez demontażu taksometru z taksówki. W tym przypadku wartości błędów granicznych dopuszczalnych przyjmuje się takie, jak przy legalizacji pierwotnej taksometru.

Rozdział 4

Szczegółowy zakres sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji ponownej taksometrów objętych oceną zgodności

§ 25. Podczas legalizacji ponownej taksometru należy dokonać:

- 1) oględzin zewnętrznych;
- 2) wyznaczenia błędów wskazań taksometru.

§ 26. Podczas oględzin zewnętrznych taksometru należy sprawdzić, czy:

- 1) na taksometrze znajdują się wymagane oznaczenia;
- 2) wszelkie oznakowania i napisy są wyraźnie widoczne lub łatwo dostępne, trwałe, jednoznaczne i niemożliwe do przeniesienia na inny obiekt;
- 3) wszystkie wyświetlane dla pasażera wartości są możliwe do właściwego zidentyfikowania, a ich odczyt, jak również ich identyfikacja są łatwe zarówno w dzień, jak i w nocy;
- 4) wskazania taksometru są wyrażone w legalnych jednostkach miary, a jednostki te lub ich symbole są umieszczone obok odpowiednich wartości liczbowych;
- 5) położenia pracy są rozróżnialne za pomocą następujących wskazań:
 - a) WOLNY — położenie pracy, w którym wyłączone jest obliczanie opłaty,
 - b) TARYFA — położenie pracy, w którym ma miejsce obliczanie opłaty na podstawie ewentualnej opłaty początkowej oraz taryfy za przebytą długość drogi lub czas trwania kursu,
 - c) KASA — położenie pracy, w którym należna za kurs opłata jest wskazywana i co najmniej obliczanie opłaty na podstawie czasu trwania kursu jest wyłączone;

- 6) taksometr w położeniu pracy:
 - a) TARYFA oblicza i wyświetla opłatę wzrastającą skokowo o określoną wartość,
 - b) KASA wyświetla ostateczną wartość opłaty;
- 7) w przypadku stosowania dopłaty, wprowadzonej ręcznie przez kierowcę, jest ona wyłączona z wyświetlanej opłaty oraz czy w tym przypadku taksometr może chwilowo wyświetlać opłatę łącznie z tą wartością dopłaty;
- 8) taksometr ma ustawiony jeden zwykły tryb obliczania;
- 9) taksometr jest właściwie przygotowany do nałożenia cech zabezpieczających w miejscach określonych w certyfikacie badania typu WE albo certyfikacie badania projektu WE;
- 10) istotne dla charakterystyk metrologicznych oprogramowanie jest identyfikowane przez taksometr;
- 11) taksometr zapewnia przekazywanie przez właściwie zabezpieczony interfejs lub interfejsy informacji i danych, o których mowa w § 10 ust. 1;
- 12) w przypadku podłączenia do interfejsu lub interfejsów taksometru innych urządzeń:
 - a) nie zakłócają one jego działania,
 - b) istnieje możliwość, aby praca taksometru była automatycznie blokowana w przypadku, gdy nie ma tego urządzenia lub gdy działa ono nieprawidłowo.

§ 27. Błędy wskazań taksometru niezainstalowanego w taksówce wyznacza się dla:

- 1) przedziału czasu;
- 2) długości przebytej drogi;
- 3) obliczania opłaty.

§ 28. Błędy wskazań taksometru zainstalowanego w taksówce wyznacza się dla przedziału czasu, długości przebytej drogi przez taksówkę poprzez wyznaczenie wartości błędu i poprzez porównanie wartości stałej taksometru k z wartością współczynnika charakterystycznego taksówki w .

§ 29. Cechy zabezpieczające taksometr należy nałożyć w miejscach określonych w certyfikacie badania typu WE albo certyfikacie badania projektu WE.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁵⁾

Minister Gospodarki: *W. Pawlak*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne (Dz. U. Nr 108, poz. 1014).